

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий менеджмент

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Освітньо-професійна програма Менеджмент

Код та найменування спеціальності 073 Менеджмент

Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти магістр

**Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії**

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою менеджменту і логістики
Одеської національної академії харчових технологій

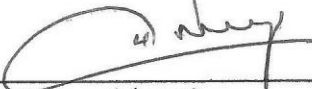
РОЗРОБНИК (розробники): Ніколюк О.В., професор кафедри менеджменту і логістики, доктор економічних наук, доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

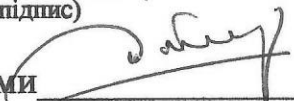
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри менеджменту і логістики
Протокол від «26» 06 2020 р. № 24

Завідувач кафедри Савенко І. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

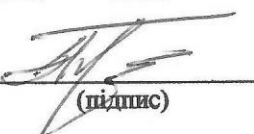
Розглянуто та схвалено методичною Радою зі спеціальностей 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та адміністрування»

(код та найменування спеціальності)

Голова ради Савенко І. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми Савенко І. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «30» 06 2020 р. № 6

Секретар Методичної ради академії Мураховський В. Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	5
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	6
2	Зміст дисципліни:	6
2.1	Програма змістовних модулів	6
2.2	Перелік лабораторних робіт	7
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	7
3	Критерії оцінювання результатів навчання	8
4	Інформаційне забезпечення	11

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою даного курсу є поглиблене вивчення теорії і практики управління фінансами підприємства за ринкових умов, оволодіння стратегією і тактикою забезпечення фінансових потреб компанії, знаходження оптимальних рішень щодо структури активів і пасивів підприємства.

Завданнями освоєння дисципліни

- пізнання сутності і принципів діяльності управління фінансами компанії, організації фінансового менеджменту на фірмі;
- здобуття практичних навичок постановки і вирішення завдань ефективного управління формуванням і розміщенням капіталу підприємств;
- оволодіння методами аналізу фінансових звітів, фінансового прогнозування для прийняття рішень щодо формування прибутку, інвестиційної діяльності, банкрутства і реорганізації;
- з'ясування майбутніми менеджерами закономірностей руху грошових потоків на підприємстві та методів їх контролю;
- оволодіння методами фінансового санаційного контролінгу та фінансовими процедурами банкрутства.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- мету, зміст, завдання, основні напрямки та механізми фінансового менеджменту;
- законодавчі нормативно-правові акти, які регулюють фінансово-кредитні відносини в сфері підприємницької діяльності;
- принципи, методологію і технологію фінансового менеджменту, адекватні вимогам ринкової економіки.

вміти:

- плідно використовувати в професійній діяльності набуті знання та навички фінансового менеджменту;
- оцінювати фінансовий стан, розробляти та впроваджувати фінансову політику щодо підвищення ринкової вартості та інвестиційної привабливості підприємства, використовуючи оптимальний управлінський інструментарій;
- ефективно управляти грошовими потоками підприємства;
- здійснювати контроль за ефективним, цільовим використанням фінансових ресурсів підприємства.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» здобувач вищої освіти може отримати наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти 073 «Менеджмент» (<http://mil.onaft.edu.ua/osvitno-profesijni-programi/>) підготовки магістрів за спеціальністю 073 Менеджмент:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом
- СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
- ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
- ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

При вивченні курсу «Фінансовий менеджмент» здобувачі вищої освіти використовують та поглиблюють знання, набуті під час вивчення дисциплін «Менеджмент», «Економіка і фінанси підприємств», «Контролінг», «Операційний менеджмент». Одночасно навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» є базою для вивчення дисциплін «Управління startup-проектами», «Інвестиційний менеджмент» та інших щодо управління фінансовими ресурсами підприємств, ефективності їх розподілу та використання в сучасних умовах ринку, застосування різних методів та методик оцінки ефективності фінансової діяльності підприємств, розробки напрямів ефективного використання фінансових ресурсів та фінансової стійкості сучасних підприємств.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Тип дисципліни – обов'язкова

Мова викладання - українська

Навчальна дисципліна викладається на першому курсі у першому семестрі

Кількість кредитів – 3,0, годин - 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	14	16
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна - 60		Заочна - 78
Форма контролю	Екзамен		

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту та управління активами підприємства.

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1.	Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств. Суть, мета та завдання фінансового менеджменту. Принципи фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Порядок вивчення предмету.	2	1
2.	Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Системи і методи фінансового аналізу. Системи і методи фінансового планування. Системи і методи фінансового контролю. Фінансовий моніторинг.	2	1
3.	Управління активами підприємства. Економічна сутність і класифікація активів підприємства. Принципи формування активів підприємства. Оцінка сукупної вартості активів підприємства. Розробка політики управління оборотними активами підприємства. Формування політики управління необоротними активами підприємства. Управління оновленням необоротних активів підприємства.	2	1
	Всього	6	3

Змістовий модуль 2. Управління капіталом, грошовими потоками та фінансовими ризиками

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
4.	Управління капіталом підприємства. Економічна сутність і класифікація капіталу підприємства. Принципи формування капіталу підприємства. Формування ефекту фінансового леверіджа. Процес оптимізації структури капіталу. Політика залучення позикових засобів. Оцінка вартості окремих елементів позикового капіталу.	2	1

5.	Управління грошовими потоками підприємств. Сутність і види грошових потоків. Принципи управління грошовими потоками. Методи оптимізації грошових потоків. Процес управління грошовими потоками. Розробка плану надходження і використання грошових засобів.	2	
6.	Управління фінансовими ризиками підприємств. Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства. Політика управління фінансовими ризиками. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків. Форми і види страхування фінансових ризиків.	2	1
7.	Основи антикризового фінансового управління підприємствами. Сутність, види і процедури банкрутства. Політика антикризового фінансового регулювання при загрозі банкрутства. Система експрес-діагностики банкрутства. Система фундаментальної діагностики банкрутства. Сутність і форми санації підприємства.	2	1
Всього		8	3

2.2. Перелік практичних занять

№ заняття.	Назва практичного заняття	Годин	
1	Теоретичні основи фінансового менеджменту. Системи і методи фінансового аналізу.	2	-
2	Аналіз складу і використання активів підприємства.	2	1
3	Аналіз складу і використання оборотних і необоротних активів підприємства	2	-
4	Управління капіталом. Фінансовий леверідж.	2	1
5	Управління власним і позиковим капіталом підприємства.	2	1
6	Управління грошовими потоками підприємства.	2	1
7	Управління фінансовими ризиками підприємства.	2	1
8	Оцінка та прогнозування ймовірності банкрутства підприємства.	2	1
Всього		16	6

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ теми	Назва теми	Об'єм у год.		Назва етапу самостійної роботи
		денна	заочна	
1.	Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств	4	5	Робота в малих групах: розроблення інструментів державного регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання в ринкових умовах.
2.	Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств	5	6	Підготовка до семінару-дискусії на тему: «Проблеми регулювання недержавних монопольних утворень». Підготовка презентації «Вплив монопольних утворень на добросовісну конкуренцію».
3.	Фінансова стратегія підприємства	6	8	Підготовка до семінару-дискусії: Етапи впровадження та інструменти реалізації фінансового контролінгу.
4.	Управління активами	9	12	Підготовка до семінару-дискусії на тему:

	підприємства			«Японська модель управління запасами «якраз у строк»». Підготовка презентації: Модель оптимізації управління запасами Міллера-Орра. Проблеми її застосування в практиці фінансового управління на вітчизняних підприємствах
5.	Управління капіталом підприємства	6	8	Підготовка до тренінгу: формування ефекту фінансового леверіджа та процесу оптимізації структури капіталу. Робота передбачає проведення розрахунків за варіантами.
6.	Основи управління інвестиціями підприємств	6	8	Вивчення проблемного питання: Проблеми інвестування та державної підтримки підприємств реального сектора економіки й агропромислового комплексу. Підготовка до семінару – дискусії на тему: «Особливості розвитку та інвестиційної політики суб'єктів фінансового ринку». Підготовка презентації: Основи управління інвестиціями підприємств.
7.	Управління грошовими потоками підприємства	9	12	Вивчення проблемного Інструменти державної боротьби з відмиванням «брудних грошей» та проблеми для України. Підготовка презентації: Сутність концепції ТСМ (тотальне управління грошима) та доцільність її впровадження в практику управління грошовими потоками.
8.	Управління фінансовими ризиками підприємства	6	7	Проблемне питання: Управління фінансовими ризиками підприємства. Кейс: Сучасний стан проектного фінансування в аспекті проблем та перспектив реалізації таких проектів
9.	Основи антикризового фінансового управління підприємствами	9	12	Підготовка до семінару – дискусії на тему: «Вплив податкової реформи на фінансовий стан та фінансову політику підприємств». Підготовка презентації: Новітні моделі управління прибутком підприємства.
	Всього	60	78	

3. Критерії оцінювання результатів навчання Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Оцінні бали рейтингового контролю знань студентів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
	min д/з	max д/з	денна			заочна		
			Кільк. робіт, од.	Сумарні бали		Кільк. робіт, од.	Сумарні бали	
				min	max			min
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1 семестр (номер семестру)								
ЗАЛІКОВИЙ КРЕДИТ 1								
Змістовий модуль 1.								
Робота на лекціях								
Виконання лабораторних робіт								
Робота на практичних / семінарських заняттях	2	4	12	24	48	4	24	48
Опрацювання тем, не винесених на лекції	1	2	1	1	2	1	1	2
Підготовка до лабораторних / практичних занять								
*Виконання індивідуальних завдань								
Проміжна сума				25	50		25	50
Модульний контроль у поточному семестрі	15/1 5	25/2 5	–	15	25	–	15	25
Контроль результатів дистанційного модулю	10/-	15/-		10	15		10	15
Рейтинг за творчі здобутки студентів	5/-	10/-		5	10		0	0
Оцінка за змістовий модуль 1	–	–	–	60	100	–	60	100
Можливість отримання додаткових балів								
Рейтинг за творчі здобутки студентів (у тому числі результатів неформальної освіти)				0...10			0...10	

Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
<ul style="list-style-type: none"> - правильне розкриття змісту категорій та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії; - здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки і узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників; - уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення; - демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання; - використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами; 	5	5

- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань;		
- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами, все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді; - порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він потрібний для вичерпного розкриття питання);	4	
одночасно мають місце обидва типи недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки «добре»; - відповідь малообгрунтована, неповна; - студент не знайомий з законодавчими матеріалами, матеріалами періодичної преси з фінансових та загальноекономічних питань; - студент лише з допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки; - порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);	3	
одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки «задовільно»; - у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні; - допущені грубі помилки і студент не може їх виправити; - порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);	2	
характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді; - студент не готовий до заняття.	0-1	
2. Самостійна робота студентів (СРС)		
- самостійна робота виконана у зазначений термін, у повному обсязі, без помилок і зарахована;	5	5
- самостійна робота виконана у зазначений термін, у повному обсязі, зарахована, але є незначні помилки;	4	
- самостійна робота виконана з порушенням терміну її виконання, або (та) при відсутності заповненої податкової звітності і зарахована при умові її доопрацювання;	3	
самостійна робота виконана у неповному обсязі і зарахована при умові її доопрацювання;	2	
- самостійна робота виконана у неповному обсязі, або (та) при наявності значних помилок і зарахована при умові її доопрацювання; - самостійна робота не виконана або не зарахована.	0-1	
3. Залік по модулю, контрольна робота		

- глибоке розкриття питання; - матеріал викладено логічно;	5	5
є окремі порушення у послідовності викладення матеріалу; - допущені неточності при розкритті питання; - мають місце скорочення, які не є загальноприйнятими, помилки тощо;	4	
є суттєві порушення у послідовності викладення матеріалу; - допущені помилки при розкритті питання; - мають місце скорочення, які не є загальноприйнятими, помилки тощо.	3	
- є суттєві порушення у послідовності викладення матеріалу; - допущені суттєві помилки при розкритті питання; - мають місце скорочення, які не є загальноприйнятими, помилки тощо.	2	
- відповідь на питання неправильна; - відповідь на питання відсутня.	0-1	

4. Рекомендована література

Основна література

1. Антонов В.М. Фінансовий менеджмент: сучасні інформаційні технології: навч. посіб./ В.М. Антонов, Г.К. Яловий. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 352 с.
2. Аранчій В.І. Фінанси підприємств. Навчальний посібник. – К.: ВД«Професіонал», 2004. – 304 с.
3. [Ареф'єва О. В.](#) Антикризове фінансове управління підприємством : монографія / О. В. Ареф'єва, Ю. В. Прохорова. - Л. : Укр. акад. друкарства, 2011. - 249 с.
4. Бердар М. М. Фінанси підприємств. Навч. посіб./ М. М. Бердар. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
5. Бланк І.А. Основи фінансового менеджмента. В 2 т./ І.А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 2007. – Т.1.-624с.
6. Бланк І.А. Основи фінансового менеджмента. В 2 т./ І.А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 2007. – Т.2.-627с.
7. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент./ І.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2007. – 656 с.
8. Гончаров А.Б. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник/ А.Б.Гончаров. – Х.:ВД «ІНЖЕК», 2003. – 240 с.
9. Гридчина М.В. Фінансовий менеджмент: Курс лекцій/ М.В.Гридчина.- 3-є изд. перераб. и доп.- К: МАУП, 2004.- 160 с.
10. Данилюк М.О. Фінансовий менеджмент [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./ М.О.Данилюк, В.І.Савич.- К: Центр навчальної літератури, 2004.- 204 с.
11. Євтух О.Т. Фінансовий менеджмент для магістрів і не тільки: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./ О.Т. Євтух, О.О. Євтух.- К: Центр навчальної літератури, 2011.- 456 с.
12. Захаркін, О. О. Фінансовий менеджмент : конспект лекцій для студ. спец. 8.050104 "Фінанси" усіх форм навчання та слухачів ЦПО / О. О. Захаркін, Л. С. Захаркіна. - Суми : СумДУ, 2010. - 156 с.
13. Зятьковський І. В. Фінанси підприємств: навчальний посібник / І. В. Зятьковський – [2-ге вид., перероб. та доп.] – К.: Кондор – 2003. – 361 с.
14. Ковалев В.В. Фінансовий менеджмент: теорія и практика. 2-е изд., перераб. и доп./ В.В.Ковалев - М.: Проспект, 2007. – 1024 с.
15. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / Л.О.Коваленко, Л.М.Ремньова. - К.: Знання, 2005. - 485 с.
16. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: підруч. / Г.О.Крамаренко, О.Є. Чорна. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 520 с.
17. Ніпіаліді О. Ю. Фінанси підприємств: Навч. посіб. / О. Ю. Ніпіаліді, Н. І. Карпишин.

- Тернопіль: Економічна думка, 2009. – 232 с.
18. Оспіщева В.І. Фінанси: курс для фінансистів/ В.І. Оспіщева. – К: Знання, 2008.- 567 с.
 19. Пазинич В.І. Фінансовий менеджмент. Навч. посіб./ В. І. Пазинич, А. В. Шуляшко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 408 с.
 20. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту. Навчальний посібник/ Є.Г. Рясних. – К.: Скарби, 2003. – 238 с.
 21. Салига С.Я. Фінансовий менеджмент: навч. посіб./ С.Я. Салига, Н.В. Дацій, С.О. Корецький, Н.В. Нестеренко, К.С. Салига. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 274 с.
 22. Семенов Г.А. Фінансове планування і управління на підприємствах. Навчальний посібник/ Г.А. Семенов, В.З. Бугай, А.Г. Семенов, А.В. Бугай. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
 23. Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент: навч. посіб./ Л.С. Ситник. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 352 с.
 24. Фінанси сільськогосподарських підприємств (посібник з питань фінансових відносин у ринкових умовах). За ред. М.Я. Демяненка. --К.: ІАЕ, 2000. - 604 с.
 25. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. - метод, посібник для самост. вивч. дисц./ О.О. Терещенко, Я.Л. Невмержицький, А.Л. Куліш та ін.; За заг. ред. О.О. Терещенка. - К.: КНЕУ, 2006.-312с.
 26. Фінансовий менеджмент: навч. посіб.3-тє вид/ за ред. Г.Г. Кірейцева. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 531 с.
 27. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент - Підручник. - К.: Знання, 2006. - 439 с.

Допоміжна література

1. Fundamentals of Financial Management, 12-th Edition /James C. Van Horne, John M Wachowicz Jr. – М.: Вільямс, 2008. – 1232 с.
2. Акулов В.Б. Финансовый менеджмент. Электронный учебник/ В.Б. Акулов. - Петрозаводск: [ПетрГУ](http://www.aup.ru/books/m148/), 2012.). - [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.aup.ru/books/m148/>
3. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента: Как управлять капиталом?/ И.Т.Балабанов.- М.: Финансы и статистика, 1995.- 384 с.
4. Бандурин А. В. Проблемы оперативного управления активами корпораций/ А. В. Бандурин, С. И. Басалай, И. Ли. Под ред. д. э. н. В. В. Бандурина – М.: "ТДДС Столица-8", 1999. – 164 с.
5. Басовский Л.Е. Финансовый менеджмент / Л.Е.Басовский . - М.: ИНФРА-М, 2003. – 240 с.
6. Белоліпецький В.Г.Финансовый менеджмент : учебное пособие / В.Г. Белоліпецький. – М. : КНОРУС, 2008. – 448 с.
7. Бізнес-адміністрування: магістерський курс: підручник для студентів вищ. навч. закладів/ за ред. Л. Г. Мельника, С. М. Ілляшенка, І. М. Сотник.- Суми: Університетська книга, 2008.- 896 с.
8. Біла О. Г. Фінанси підприємств.Навчальний посібник — Львів: Магнолія— 2011. – 384 с.
9. Брайан Гринонэ. Гуру бизнеса. Управление активами предприятия. 2003р. - [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://btimes.ru/grinone-braian>
10. Бригхем Е.Ф. Финансовый менеджмент, в 2-х т. / Е.Ф.Бригхем, Л.О.Гапенски. - СПб: Экономическая школа, 2005. - 530 с.
11. Бугрова С.М. Финансовый менеджмент: учебное пособие / С.М. Бугрова, Н.М. Гук. – Кемерово: Кемеровский технологический институт пищевой промышленности, 2008. – 177 с.
12. Бурман К. Нематериальные организационные способности как компонент стоимости предприятия // Проблемы теории и практики управления. – 2007. – №3. – с.19-22
13. Бурмистрова Л.А. Финансовый менеджмент: Практикум/ Бурмистрова Л.А., Ветрова Е.Ю., Жеволукова О.А. – М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2000.- 269 с.

14. Ван, Хорн Д. Основы финансового менеджмента [Текст]: пер. с англ./ Х.Д.Ван, Д.Вахович.- 11-е изд.- М.: Вільямс, 2001.- 988 с.
15. Верланов Ю.Ю. Фінансовий менеджмент Навчально-методичний посібник/ Ю.Ю. Верланов. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – 344 с
16. Власова Н.О. Фінанси підприємств: Навч. посібник/ Н.О. Власова, О.А. Круглова, Л.І. Безгінова. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 271 с.
17. Гаврилова А.Н. Финансовый менеджмент: учебное пособие / А.Н. Гаврилова, Е.Ф. Сысоева, А.И. Барабанов, Г.Г. Чигарев, Л.И. Григорьева, О.В. Долгова, Л.А. Рыжкова. – 5-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2009. – 432 с.
18. Глухов В.В. Финансовый менеджмент, участники рынка, инструменты, решения: Учеб.пособие/ В.В.Глухов, Ю.М. Бахрамов .- СПб.: Специальная литература, 1995.- 430 с.
19. Грачев С. Управление активами предприятия посредством ERP/ С.Грачев. - [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://offline.cio-world.ru/2007/63/329895>
20. Гриб С. В. Фінанси підприємств в таблицях, схемах та тестах. Навчальний посібник/ С. В. Гриб, І. О. Болкунова. – Львів: Магнолія– 2012. -313 с.
21. Гриньова В.М. Фінанси підприємств: Навч. посіб. – 3-тє вид.перероб. і доп./ В.М. Гриньова, В.О. Коюда.- К.: Знання,2006. - 423с.
22. Данілов О.Д. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях. Навчальний посібник/ О.Д. Данілов, Т.В. Паєнтко. - К.: ЦУЛ, 2011. - 256 с.
23. Карасева И.М. Финансовый менеджмент/ И.М. Карасева, М.А. Ревякина. - М.: Омега-Л, 2006. - 335 с.
24. Кокин А.С.Финансовый менеджмент/ А.С. Кокин, В.Н. Ясенев. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. – 511 с.
25. Колчина Н.В. Финансовый менеджмент: учеб. пособие / Н.В. Колчина, О.В. Португалова, Е.Ю. Макеева; под ред. Н.В. Колчиной. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2008. – 464 с.
26. Крейнина М.Н. Финансовый менеджмент: Учеб.пособие/М.Н.Крейнина.- 2-е изд., перераб. и доп.- М: Дело и Сервис, - 2001.- 400 с.
27. Лапуста М.Г. Финансы организаций (предприятий): Учебник/ М.Г. Лапуста, Т.Ю. Мазурина, Л.Г. Скамай. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 575 с.
28. Лисовская И.А.Основы финансового менеджмента. Учеб. пособие/ И.А. Лисовская. -М.: ТЕИС, 2006. - 120 с.
29. Литнев О. Курс лекций "Основы финансового менеджмента"(Дата публикации: 04.09.2000) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.cfin.ru/finanalysis/lytnev/index.shtml>
30. Литовских А.М. Финансовый менеджмент: Конспект лекцій/ А.М. Литовских. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 1999. - 76с.
31. Лукасевич И.Я. Финансовый менеджмент : учебник / И.Я. Лукасевич. - М. : Эксмо, 2008. – 768 с.
32. Любенко Н.М. Фінанси підприємств. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2009. – 262 с.
33. Партин Г. О. Фінанси підприємств: Навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп./ Г. О. Партин, А. Г. Загородній. - К.: Знання, 2006. – 379 с.
34. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент: підруч. / А.М.Поддєрьогін. - К.: КНЕУ, 2006. - 535 с.
35. Савчук В.П. Управление финансами предприятия. 2-е изд.,стер./ В.П. Савчук. - М.: БИНОМ, Лаборатория знаний, 2005. – 480 с.
36. Самсонов Н.Ф. Финансовый менеджмент: Учебник для вузов/ Н.Ф.Самсонов, Н.П.Баранникова, А.А.Володин; Под ре.Н.Ф.Самсонова.-М.: Финансы: ЮНИТИ, 1999.- 495 с.
37. Сергеева А.С. Управление активами и создание стоимости компании./ А.С. Сергеева // Управление компанией.- 2004.-№11. – С. 12
38. Сироткин В.Б.Финансовый менеджмент компаний/ В.Б. Сироткин. - Санкт-Петербург: СПбГУАП, 2001. – 350 с.

39. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств/ Р. А. Слав'юк. – К.: ЦУЛ, 2002. – 460 с.
40. Стоянова Е.С. Финансовый менеджмент: теория и практика: учеб. / Е.С.Стоянова. - М.: Перспектива, 2000. - 656 с.
41. Финансовый менеджмент. Учеб. пособие / Под ред. проф. Е.И. Шохина. - М.: ИД ФБК-ПРЕСС, 2002. - 408 с.
42. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: навч. посіб. / О.С.Філімоненков. - К.: МАУП, 2003. - 288 с.
43. Фінансова діяльність підприємства: Підручник / [Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я.] – [2-ге вид., перероб. і доп.] – К.: Либідь, 2002. – 384с.
44. Чебанова Н. В. Стратегічне управління активами підприємств залізничного комплексу : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03 / Чебанова Наталія Володимирівна ; Укр. держ. акад. залізн. трансп. - Х., 2009. - 426 арк.

4. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua
2. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
3. Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: www.me.gov.ua
5. Комітет з питань промислової політики та підприємництва: www.komprompol.rada.gov.ua
6. Торгово-промислова палата України: www.ucci.org.ua
7. Український союз промисловців та підприємців: www.uspp.ua
8. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу: www.uaib.com.ua.
9. Офіційний сайт Міжнародної асоціації бізнес інновацій: www.inbia.org
10. Сайти бізнес-новин: www.business.ua; www.business.vesti-ukr.com; www.business-journal.com.ua; www.ubr.ua; www.delo.ua.
11. Науковий парк «Київська політехніка»: www.spark.kpi.ua.
12. Перше в Україні спеціалізоване онлайн видання, присвячене інтернет-бізнесу: www.ain.ua.
13. Українська асоціація інвестиційного бізнесу: www.uaib.com.ua.
14. Портал ідей для бізнесу: www.franchising.ua/osnovi-biznesu/